

KONKURENTSIAMET

Kairit Kirsipuu
Justiitsministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Meie: 18.10.2024 nr 12-1/2024-029-1

Kiri edastatud digitaalselt aadressil: info@just.ee

Maksejõuetuse teenistuse arvamus ja ettepanekud hoiu-laenuühistu seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Austatud pr Kirsipuu

Maksejõuetuse teenistus tänab Teid kaasamise ja võimaluse eest esitada oma arvamus ja ettepanekud hoiu-laenuühistu seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu osas.

Maksejõuetuse teenistus toetab täielikult Rahandusministeeriumi ja Finantsinspektsiooni plaane hoiu-laenuühistute juhtimist ja majandustegevust täiendavalt reguleerida tagamaks muudatustega muuhulgas Eesti ärikeskkonna ausus, läbipaistvus, võlausaldajate kaitse ning sätestatud täiendatud nõuetest kinni pidamine riikliku järelevalve abil.

Eelnõus sisalduvate nõuete rakendamine on jagatud kolmeks erinevaks ajaliseks etapiks. Võttes arvesse maksejõuetusvaldkonna praktikas seniseid esile kerkinud olulisi probleeme, sh käimasolevaid hoiu-laenuühistute vaidluste rohkeid ja majanduslikult ebaotstarbekaid saneerimismenetlusi palub teenistus Rahandusministeeriumil tõsiselt kaaluda võimalust tõsta osa teise etapi muudatusi kas esimesse etappi (*näiteks hoiu-laenuühistu liikmete õigused, revisjonikomisjonile ettenähtud nõuded, välise audiitorkontrolli reeglid, likviidsusnõuded, laenu keelud ja piirangud hoiu-laenuühistuga seotud isikutele*) st et need muudatused jõustuksid alates 01. jaanuarist 2025.a. või tuua kogu teise etapi muudatuste jõustumisajaga kindlasti ettepoole vähemalt poole aasta võrra st minimaalse jõustumisajaga 01. juuli 2025, mitte 01. jaanuar 2026, nagu hetkel eelnõus plaanitud on.

Kriitiliselt tuleks üle vaadata muudatuste (teemade) kaupa eelnõus sätestatud seadus(t)e kehtivustähtaeg. Teisisõnu vältimaks võimalikke hilisemaid probleeme praktikas ei saa teenistus hetkel üheselt aru, miks seadus on jõustama planeeritud tähtajalisena, mitte tähtajatuna.

Lisaks eeltoodule soovib Maksejõuetuse teenistus kui maksejõuetusvaldkonnas riikliku ja haldusjärelevalve teostaja ning maksejõuetuse praktika ühtlustamisele panustaja teha käesolevaga ettepanekud eelnõus toodud seaduste täiendamiseks alljärgnevas:

1. Makseasutuste ja e-raha asutuste seadusse lisada üks säte alljärgnevas sõnastuses:

„Makseasutus ja e-raha asutus peab tasuta andma teavet ja dokumente ajutisele haldurile, pankrotihaldurile, usaldusisikule ja maksejõuetuse teenistusele võlgniku ja pankrotiseaduse §-s 117 nimetatud võlgniku lähikondsete tegevuse ja käitumise kohta füüsilise isiku maksejõuetuse seaduses ja pankrotiseaduses sätestatud ülesannete täitmiseks.“

2. Hoiu-laenuühistu seadusesse lisada üks säte alljärgnevas sõnastuses:

„Hoiu-laenuühistu peab tasuta andma teavet ja dokumente ajutisele haldurile, pankrotihaldurile, usaldusisikule ja maksejõuetuse teenistusele võlgniku ja pankrotiseaduse §-s 117 nimetatud võlgniku lähikondsete tegevuse ja käitumise kohta füüsilise isiku maksejõuetuse seaduses ja pankrotiseaduses sätestatud ülesannete täitmiseks.“

3. Krediidiandjate- ja vahendajate seadusesse lisada üks säte alljärgnevas sõnastuses:

„Krediidiandja ja krediidiandja vahendaja peab tasuta andma teavet ja dokumente ajutisele haldurile, pankrotihaldurile, usaldusisikule ja maksejõuetuse teenistusele võlgniku ja pankrotiseaduse §-s 117 nimetatud võlgniku lähikondsete tegevuse ja käitumise kohta füüsilise isiku maksejõuetuse seaduses ja pankrotiseaduses sätestatud ülesannete täitmiseks.“

4. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusesse lisada üks säte alljärgnevas sõnastuses:

„Usaldushalduse ja äriühingute teenuse pakkuja ning tegelik kasusaaja peab tasuta andma teavet ja dokumente ajutisele haldurile, pankrotihaldurile, usaldusisikule ja maksejõuetuse teenistusele võlgniku ja pankrotiseaduse §-s 117 nimetatud võlgniku lähikondsete tegevuse ja käitumise kohta füüsilise isiku maksejõuetuse seaduses ja pankrotiseaduses sätestatud ülesannete täitmiseks.“

5. Krediidiasutuste seadusesse lisada üks säte alljärgnevas sõnastuses:

„Krediidiasutus peab tasuta andma teavet ja dokumente ajutisele haldurile, pankrotihaldurile, usaldusisikule ja maksejõuetuse teenistusele võlgniku ja pankrotiseaduse §-s 117 nimetatud võlgniku lähikondsete tegevuse ja käitumise kohta füüsilise isiku maksejõuetuse seaduses ja pankrotiseaduses sätestatud ülesannete täitmiseks.“

Kõigi nende sätete lisamine on kriitiliselt vajalik ajutisele haldurile, pankrotihaldurile, usaldusisikule ja teenistusele maksejõuetusvaldkonna seadustest tulenevate avalike ülesannete igakülgeks, kiireks ja nõuetekohaseks täitmiseks. Teisisõnu – maksejõuetusvaldkonnas kvaliteetselt oma seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ja lünkade täitmiseks kehtivas õiguses.

Eeldame, et Justiitsministeerium kui õigusloomet koordineeriv ministeerium leiab koostöös Rahandusministeeriumiga sätetele eelnõus sobivad kohad.

Lugupidamisega
(allkirjastatud digitaalselt)

Signe Viimsalu
Maksejõuetuse teenistuse juhataja
Tel 667 27 03